

ISSN 0556-1590

ПРИВРЕДНИ САВЕТНИК

ЧАСОПИС ЗА РАЧУНОВОДСТВО И ПОСЛОВНЕ ФИНАНСИЈЕ

20

Београд - 2024

АКТУЕЛНО ИЗДАЊЕ ПРИВРЕДНОГ САВЕТНИКА

Др Ратомир Ђировић

ПРИРУЧНИК ЗА ПРИМЕНУ МСФИ 9, МСФИ 15 И МСФИ 16

- са примерима књижења и моделом Правилника о рачуноводственим политикама у складу МСФИ -

Београд, новембар 2022.

Приручник садржи детаљна објашњења примене три нова и најсложенија Међународна стандарда финансијског извештавања МСФИ 9 – Финансијски инструменти, МСФИ 15 – Приходи од уговора са купцима и МСФИ 16 – Лизинг.

МСФИ 9 и МСФИ 15 примењују се у Републици Србији од 2020. године а МСФИ 16 од 2021. године. Примена ових стандарда међусобно је повезана, тако да субјекти који примењују пуне МСФИ морају детаљно да познају захтеве који су прописани овим стандардима.

Ови стандарди настали су као одговор рачуноводствене професије на светску економску кризу из 2007. године и садрже нова решења која треба да допринесу реалнијем исказивању финансијског резултата и финансијског положаја привредних субјеката.

МСФИ 9 прописује нову и једноставнију класификацију финансијских инструмената, уводи нове моделе признавања очекиваних кредитних губитака за финансијске инструменте, потраживања од купаца, средства по основу уговора и финансијски лизинг. Овај стандард поједностављује примену рачуноводства хеџинга (заштите) и проширује спектре ситуација на које се може применити рачуноводство заштите. Циљ новина које доноси МСФИ 9 у односу на ранији МРС 39 је да се поједностави финансијско извештавање применом јасног и лакшег начина класификације

финансијских инструмената, уклањањем прага за признавање кредитних губитака и промене захтева за рачуноводство заштите.

МСФИ 15 садржи детаљна правила за признавање прихода када се добра и услуге преносе на купца у току одређеног временског периода и/или у одређеном тренутку времена. За утврђивање прихода овај стандард прописује јединствен **модел у пет корака** заснован на принципима који се примењују на све уговоре са купцима који су у делокругу тог стандарда. Уређује и признавање трошкова који настају у вези са закључивањем и извршавањем уговора о продаји од стране продавца. Овај стандард доноси значајне новине приликом утврђивања прихода у делатностима које имају уговоре са различитим обавезама извршења (нпр. телекомуникационе компаније) и уговоре који обухватају више периода испуњавања обавеза према купцима (нпр. грађевинске, индустријске, пољопривредне и друге производне компаније), начин утврђивања прихода је знатно другачији у односу на раније примењиване стандарде.

МСФИ 16 прописује принципе за признавање, мерење, презентацију и обелодањивање лизинга (закупа). Циљ је да се у финансијским извештајима даваоца и корисника лизинга обезбеде релевантни подаци на начин који верно представља трансакције лизинга. Из аспекта корисника лизинга, финансијски и пословни лизинг третира се на исти начин, тако што се имовина са правом коришћења исказује као имовина корисника лизинга која подлеже амортизацији а укупна обавеза коју ће корисник лизинга плаћати за период закупа исказује се као обавеза у Билансу стања. Примена овог стандарда значајно мења структуру прихода и расхода у Билансу успеха и финансијски положај у Билансу стања корисника лизинга, што корисницима финансијских извештаја пружа релевантне податке за оцену профитабилности и бонитета субјеката који примењују тај стандард.

Обим: 416 страна

Цена: 9.900 динара са ПДВ

РЕДАКЦИЈА: Иван Антић, Снежана Антић, др Петар Бабић, Весна Боровић, Никола Јеринић, Данијела Крајић Дамјановић, Горан Лазовић, др Милан Неговановић, Тијана Павловић и Душан Поповић

ИЗДАВАЧ: ПРИВРЕДНИ САВЕТНИК, д.о.о., Београд, Булевар краља Александра бр. 86
Поштански фах 504.

Текући рачуни: 205-5686-05, 170-900-30, 160-186875-14 и 220-135317-86

СЛУЖБА ОБЈАШЊЕЊА ПРОПИСА, тел.: 011-3209-600

СЛУЖБА ПРЕТПЛАТЕ, тел. 011-3209-630, e-mail: pretplataps@privsav.rs

ТЕХНИЧКА ПОДРШКА, тел. 011-3209-650, e-mail: onlinepodrska@privsav.rs

УРЕДНИК ПЕРИОДИЧНИХ ПУБЛИКАЦИЈА

Горан Лазовић, тел. 32-09-620

ЛЕКТОР

Саво Пешут

ОДГОВОРНИ УРЕДНИК

Иван Антић, тел. 32-09-667, e-mail: privrednis@privsav.rs

Адреса сајта на Интернету: www.privsav.rs

САДРЖАЈ:

Стр.

НОВИ ПРОПИСИ – ПРЕДЛОЗИ

Предлог Закона о изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност

– Горан Лазовић	5
1. Пренос целокупне имовине или дела имовине који је пословна целина може се опорезовати ПДВ	5
2. Утврђивање основице код промета услуга чија се накнада урачунава у царинску вредност увезеног добра	7
3. Поступање пореског дужника по основу измене основице	7
4. Стицање права на одбитак претходног пореза	12
5. Обавеза исправке одбитка претходног пореза у случају смањења основице, аванса и сторнирања	18
6. Повећање/смањење накнаде за промет који врше пољопривредници (посебни поступак опорезивања)	20
7. Скраћење рока за евидентирање у систем ПДВ	20
8. Квартални обвезници ПДВ који желе да постану месечни обвезници ПДВ	21
9. Поступање обвезника ПДВ у случају сторнирања рачуна у којем је исказан ПДВ	21
10. Увођење обавезе састављања и подношења прелиминарне пореске пријаве	23
11. Укидање обавезе сачињавања и подношења Обрасца ПОПДВ	23
12. Остале измене и допуне	23

Предлог измена и допуна Закона о електронском фактурисању – др Милан Неговановић

1. Статус субјекта у СЕФ	26
2. Проширење категорије субјект јавног сектора	26
3. Издавање електронске фактуре од стране пореског пуномоћника	27
4. Електронско евидентирање обрачуна ПДВ	27
5. Електронско евидентирање претходног пореза	28
6. Прекогранични промет	29
7. Прелиминарна пореска пријава за ПДВ	29
8. Ономогућавање поступања издаваоцу електронске фактуре	29
9. Надзор над применом ЗЕФ	29
10. Казнене одредбе	30

Предложене измене и допуне закона из области пореза на доходак грађана и социјалних доприноса (у примени од 1. јануара 2025. године) – Никола Јеринић	31
1. Преглед предложених измена и допуна ЗПДГ и ЗДОСО	31
2. Нови неопорезиви износ зараде – 28.423 динара	31
3. Нови неопорезиви износ дневнице за службена путовања у иностранство – 90 евра дневно	32
4. Продужење важења „старих“ олакшица за новозапослена лица из чл. 21в и 21д ЗПДГ и чл. 45. и 45в ЗДОСО	32
5. Уводе се посебна правила за опорезивање прихода помораца по основу обављања послова на бродовима и другим пловилима који вију заставу стране државе	32
6. Околности под којима долази до губитка права на порески кредит код годишњег пореза на доходак грађана у вези са улагањем у алтернативни инвестициони фонд	36
Предлог Закона о изменама и допунама Закона о акцизама – Весна Боровић	37
1. Нови појмови у Закону и њихово значење	37
2. Нови акцизни производи	38
3. Износи акциза на деривате нафте и биогорива за које се остварује право на рефакцију	39
4. Скенирање контролне акцизне маркице са QR кодом, продукционог кода, односно збирног кода	40
5. Посебни случајеви обрачунавања акцизе	41
6. Подношење пореске пријаве	41
7. Пријава места обављања делатности	41
8. Акциза на компримовани природни гас који се користи за погон превозних средстава	41
9. Нове казнене одредбе	42
10. Нови износи минималних акциза на дуванске прерађевине	43
11. Индексација динарских износа акцизе	44
12. Рокови за усклађивање и доношење подзаконских аката	44
13. Ступање на снагу и почетак примене измена и допуна Закона	45
Предлог Закона о изменама и допунама Закона о порезу на добит правних лица – Душан Поповић	46
1. Нова правила за подношење пореске пријаве и биланса у поступцима стечаја, ликвидације и реорганизације	46
2. Солидарна одговорност чланова друштва за пореске обавезе по окончању ликвидације	47
3. Нова правила за пореске обавезе у случају статусних промена	47
4. Подношење пореске пријаве и биланса у случају брисања огранка нерезидентног обвезника	48
Предлог Закона о изменама и допунама Закона о порезима на имовину – Снежана Анђић	49
1. Измене и допуне у вези са утврђивањем пореске основице	49
2. Измене и допуне у вези са пореским ослобођењима по основу пореза на имовину	50
3. Измене и допуне које се односе на порез на наслеђе и поклон и порез на пренос апсолутних права	50
4. Примена и ступање на снагу	50

СIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд
658+657

ПРИВРЕДНИ саветник : часопис за рачуноводство
и пословне финансије / одговорни уредник Иван Анђић

. - Год. 1, бр. 1 (1952)- . - Београд : Привредни саветник, 1952- (Београд : Birograf Comp). - 28 cm

Доступно и на: <https://www.privsav.rs/casopisi/privredni-savetnik/>. - Петнаестодневно. - Друго издање на другом медијуму:
Привредни саветник (CD-ROM) = ISSN 1821-1623

ISSN 0556-1590 = Привредни саветник
COBISS.SR-ID 1640064

Предлог измена и допуна Закона о пореском поступку и пореској администрацији	
– Снежана Анџић	51

Предлог закона о изменама и допунама закона о републичким административним таксама	
– Милена Тадић	56
1. Измене основних одредаба	56
2. Смањења такси	57
3. Прописивање нових такси	57
4. Повећања такси	58
5. Брисања такси	59
6. Терминолошка усаглашавања	59
7. Прецизирања	60
8. Измена конзуларних такси	60
9. Самостални чланови	60

ЕВИДЕНТИРАЊЕ ПРЕТХОДНОГ ПОРЕЗА У СЕФ

Актуелности у вези са евидентирањем претходног пореза у СЕФ	
– др Милан Неговановић	61

ПОСЛОВАЊЕ СА ГОТОВИМ НОВЦЕМ

Пословање са готовим новцем	
– Иван Антић	66
1. Правна лица и предузетници могу подизати са свог пословног рачуна дневно износ до 150.000 динара без подношења на увид документације	66
2. Подизање готовине пословном платном картицом	67
3. Правна лица и предузетници дужни су да подизање готовог новца у износу већем од 1.500.000 динара најаве банци три дана раније	67
4. Правна лица и предузетници нису дужни да подигнути готов новац са пословног рачуна, који нису утрошили, односно исплатили, уплате на пословни рачун најкасније у року од седам радних дана	67
5. Подизање готовине са текућег рачуна на име „депозита у електронском фискалном уређају“	68
6. Максимални износ који лице које се бави продајом робе и непокретности или вршењем услуга може наплатити у готовини од купца	69
7. Лица која обављају мењачке послове уплату готовог новца на пословни рачун код банке врше по посебним прописима	69

ПОРЕЗ НА ДОХОДАК ГРАЂАНА

Питања и одговори у вези са применом прописа о порезу на доходак грађана	
– Весна Боровић	70
1. Порески третман новчаних помоћи социјално угроженим физичким лицима које исплаћује удружење грађана	70
2. Порески третман накнаде трошкова превоза и исхране ученицима који обављају учење кроз рад у систему дуалног образовања	71
3. Пореске обавезе послодавца у случају исплате стипендије детету запосленог	71
4. Порески третман покрића трошкова континуираног усавршавања запосленог за потребе обављања послова из области безбедности и здравља на раду	72
5. Порески третман накнаде трошкова кетеринга за потребе исхране запослених на градилишту	73
6. Порески третман издатака послодавца у циљу организовања тзв. тим билдинг активности за запослене и пословне партнере	74
7. Обрачун пореза на приходе физичког лица остварене од непокретности коју издаје у подзакуп	75

ПОРЕЗ НА ДОБИТ И МЕЂУНАРОДНИ УГОВОРИ О ИЗБЕГАВАЊУ ДВОСТРУКОГ ОПОРЕЗИВАЊА

Глобални минимални порез на добит као део Другог стуба ОЕЦД/Г20 решења у вези са опорезивањем дигиталне економије – мр Дејан Дабетих	77
Питања и одговори у вези са применом прописа о избегавању двоструког опорезивања – мр Дејан Дабетих	82
1. Порез на приход физичког лица плаћен у више других државау Републици Србији се као порески кредит признаје у висини укупног пореза плаћеног у свим другим државама	82
2. Оверени превод иностране потврде о резидентности – Обавезност датума превода – да/не	84

КРАТКЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

Кратке информације – Весна Боровић и Горан Лазовић	85
1. СЕФ ажурирање 3.10.1	85
2. Дан примирја у Првом светском рату – 11. новембар 2024. године (понедељак) је нерадни дан	86
3. Обавезе трговаца на мало од 1. јануара 2025. године у вези са сродним производима	86

МИШЉЕЊА НАДЛЕЖНИХ ОРГАНА

Мишљења надлежних органа у вези са применом прописа	88
ПДВ	88
Порез на добит правних лица	91
Порез на доходак грађана	94
Порески поступак и пореска администрација	94
Рачуноводство	96

РОКОВНИК

Роковник за подношење прописаних обрачуна и за плаћање обавеза у месецу новембру 2024. године – Весна Боровић	99
---	----

АКТУЕЛНИ ПОДАЦИ

Актуелни подаци – Весна Боровић	102
---------------------------------	-----

ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ПОРЕЗУ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ

Влада Републике Србије утврдила је 31. октобра 2024. године Предлог закона о изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност (у даљем тексту: Предлог Закона), који је поднет Народној скупштини Републике Србије на усвајање.

Предложене измене и допуне Закона о ПДВ („Службени гласник РС“, бр. 84/04, . . . и 138/22 – у наставку: ЗПДВ) односе се на следеће:

1. За пренос имовине за који су испуњени услови из члана 6. став 1. тачка 1) Закона о ПДВ може се уговорити, односно донети одлука о обрачунавању ПДВ у складу са овим законом;

2. Појашњава се утврђивање основице код промета услуга чија се накнада урачунава у царинску вредност добара;

3. Мења се члан 21. ЗПДВ који се односи на поступање пореског дужника по основу измене основице;

4. Мења се члан 28. ЗПДВ који се односи на стицање права на одбитак претходног пореза;

5. Врши се допуна члана 31. ЗПДВ који се односи на обавезу исправке одбитка претходног пореза по основу смањења основице; смањења аванса и сторнирања рачуна и другог документа;

6. Прописује се поступање обвезника ПДВ у случају повећања и смањења накнаде за промет који врши пољопривредник (посебни поступак опорезивања);

7. Скраћује се рок за евидентирање у систем ПДВ;

8. Скраћује се рок за тромесечне обвезнике ПДВ да поднесу захтев за промену пореског периода у календарски месец;

9. Мења се члан 44. ЗПДВ којим се уређује поступање обвезника ПДВ у случају сторнирања рачуна који је издао, а у којем је исказан ПДВ;

10. Уводи се обавеза сачињавања и подношења прелиминарне пореске пријаве за пореске периоде који почињу после 31.12.2025. године;

11. Укида се обавеза сачињавања и достављања Обрасца ПОПДВ за пореске периоде који почињу после 31.12.2025. године, и

12. Остале измене и допуне.

Највећи део измена и допуна ЗПДВ примењиваће се од 1. јануара 2025. године, али ћемо у наставку по сваком сегменту предложених измена и допуна навести предложени датум ступања на снагу тих одредаба.

У образложењу уз Предлог Закона наводи се да су основни разлози за његово доношење, проблеми које би он требало да реши, односно циљеви који се њиме постижу стварање услова за сачињавање прелиминарне пореске пријаве ПДВ у систему електронских фактура (у даљем тексту: СЕФ) и с тим у вези усаглашавање са законом којим се уређује електронско фактурисање како би се обезбедила несметана примена закона којим се уређује ПДВ, даље усаглашавање са прописима Европске уније који уређују област опорезивања потрошње ПДВ, као и повећање правне сигурности обвезника ПДВ.

1. Пренос целокупне имовине или дела имовине који је пословна целина може се опорезовати ПДВ

У случају преноса целокупне имовине, или преноса дела имовине који је пословна целина, са или без накнаде, или као улог, ако је стицалац порески обвезник, или тим преносом постане порески обвезник и ако продужи да обавља исту делатност као преносилац те имовине, у складу са чланом 6. став 1. тачка 1) ЗПДВ сматра се да промет није извршен.

Чланом 1. Предлога Закона прописано је да **ако је уговором, односно одлуком** на основу које се врши пренос:

- целокупне имовине или
- дела имовине који је пословна целина

ПРЕДЛОГ ИЗМЕНА И ДОПУНА ЗАКОНА О ЕЛЕКТРОНСКОМ ФАКТУРИСАЊУ

Влада Републике Србије утврдила је 31. октобра 2024. године Предлог закона о изменама и допунама Закона о електронском фактурисању (у даљем тексту: Предлог ЗЕФ) који је поднет Народној скупштини Републике Србије на усвајање.

Када измене и допуне Закона о електронском фактурисању буду усвојене (што се убрзо очекује) пратиће их одговарајуће измене подзаконских аката (у првом реду Правилника о електронском фактурисању) које ће Министарство финансија донети закључно са 31. децембром 2024. године.

Предлогом ЗЕФ предвиђене су измене и допуне које се односе на:

1. Статус субјекта у СЕФ;
2. Проширење категорије субјект јавног сектора;

3. Издавање електронске фактуре од стране пореског пуномоћника;

4. Електронско евидентирање обрачуна ПДВ;

5. Електронско евидентирање претходног пореза;

6. Прекогранични промет;

7. Прелиминарна пореска пријава за ПДВ;

8. Ономогућавање поступања издаваоцу електронске фактуре;

9. Надзор над применом ЗЕФ, и

10. Казнене одредбе.

Предлог ЗЕФ ступа на снагу 15. децембра 2024. године, а примењује се од 1. јануара 2025. године, осим следећих одредаба:

Одредба	Почетак примене
Статус субјекта у СЕФ	од 15. децембра 2024. године
Електронско евидентирање обрачуна ПДВ у СЕФ	За пореске периоде, у складу са Законом о ПДВ који почињу после 31. децембра 2024. године <ul style="list-style-type: none">• Месечни обвезници – почев од пореског периода јануар 2025. године• Тромесечни обвезници – почев од пореског периода јануар – март 2025. године
Електронско евидентирање претходног пореза у СЕФ	За пореске периоде, у складу са Законом о ПДВ који почињу после 31. децембра 2024. год. <ul style="list-style-type: none">• Месечни обвезници – почев од пореског периода јануар 2025. године• Тромесечни обвезници – почев од пореског периода јануар – март 2025. године
Прелиминарна пријава за ПДВ у СЕФ	За пореске периоде, у складу са Законом о ПДВ који почињу после 31. децембра 2025. године. <ul style="list-style-type: none">• Месечни обвезници – почев од пореског периода јануар 2026. године• Тромесечни обвезници – почев од пореског периода јануар – март 2026. године

ПРЕДЛОЖЕНЕ ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ ЗАКОНА ИЗ ОБЛАСТИ ПОРЕЗА НА ДОХОДАК ГРАЂАНА И СОЦИЈАЛНИХ ДОПРИНОСА (У ПРИМЕНИ ОД 1. ЈАНУАРА 2025. ГОДИНЕ)

На седници Владе Републике Србије која је одржана 31. октобра 2024. године, утврђени су предлози низа пореских закона, између осталих и Предлог измена и допуна Закона о порезу на доходак грађана (у даљем тексту: Предлог измена и допуна ЗПДГ) и Предлог измена и допуна Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање (у даљем тексту: Предлог измена и допуна ЗДОСО).

Предложено је да се измене и допуне ових закона примењују од **1. јануара 2025. године**, о чему детаљно пишемо у наставку.

1. Преглед предложених измена и допуна ЗПДГ и ЗДОСО

Измене и допуне садржане у наведеним предлозима састоје су следеће:

– повећање неопорезивог износа зарада са 25.000 динара на 28.423 динара (нови неопорезиви износ зараде примењује се од 1. јануара 2025. године за исплате које се врше од овог датума, независно од тога за који обрачунски период се исплата врши¹);

– повећање максималног неопорезивог износа дневнице за службена путовања у иностранство са 50 евра на 90 евра дневно (нови максимални неопорезиви износ дневнице за службена путовања у иностранство примењује се од 1. јануара 2025. године за исплате које се врше од овог датума, независно од тога за који обрачунски период се исплата врши);

– продужење важења „старих“ олакшица за новозапослена лица из чл. 21в и 21д Закона о порезу на

доходак грађана (у наставку текста: ЗПДГ) и чл. 45. и 45в Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање (у наставку текста: ЗДОСО);

– уводе се посебна правила за опорезивање прихода помораца које, од страног налогодавца, остваре физичка лица по основу обављања послова на бродовима и другим пловилима који вију заставу стране државе;

– врше се правно-техничка прецизирања по питању дохотка који улази у годишњи порез на доходак грађана (прецизирано је да су обухваћени и приходи помораца који се опорезују према новим правилима);

– утврђује се губитак права на порески кредит код годишњег пореза на доходак грађана уколико се улагање, односно инвестициона јединица у алтернативном инвестиционом фонду отуђи у року од три године у односу на календарску годину у којој је извршио улагање (примењују се приликом утврђивања годишњег пореза на доходак грађана почев за 2024. годину).

Остале измене и допуне односе се на правно-техничка прецизирања.

2. Нови неопорезиви износ зараде – 28.423 динара

Предложеним изменама и допунама ЗПДГ, у члану 15а ст. 2, 4. и 5. речи: „25.000 динара“ замењују се речима: „**28.423 динара**“. На овај начин увећан је неопорезиви износ зараде са 25.000 динара на **28.423 динара**. Нови неопорезиви износ зараде примењује се од **1. јануара 2025. године**.

Према томе, за исплате зарада које се врше од **1. јануара 2025. за неки претходни месец из 2024.** примењује се нови неопорезиви износ зараде од **28.423 динара**, у складу с одредбом члана 101. ЗПДГ, којом је прописано да порез по одбитку из члана 99. овог закона, за сваког обвезника и за сваки појединачно исплаћени приход, исплатилац обрачунава, обуставља и уплаћује на прописани јединствени уплатни рачун у моменту

¹ Према одредби члана 101. Закона о порезу на доходак грађана, порез по одбитку из члана 99. овог закона, за сваког обвезника и за сваки појединачно исплаћени приход, исплатилац обрачунава, обуставља и уплаћује на прописани јединствени уплатни рачун у моменту исплате прихода, у складу са прописима који важе на дан исплате прихода, осим ако овим законом није другачије прописано.

ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О АКЦИЗАМА

Влада Републике Србије утврдила је, на седници одржаној 7. новембра 2024. године, Предлог Закона о изменама и допунама Закона о акцизама који је доставила Народној скупштини на усвајање. Очекује се да ће овај закон бити усвојен до краја ове године, јер је предвиђено да се **примењује од 1. јануара 2025. године**, осим одредаба члана 14. овог закона које ће се примењивати од дана ступања на снагу овог закона.

Изменама и допунама Закона о акцизама („Службени гласник РС“, бр. 22/01,... и 75/23 – у даљем тексту: Закон) предложено је следеће:

– уводе се **нови појмови** у Закону и прописује се њихово значење;

– прописује се обавеза по основу акцизе на **биљне производе за пушење, односно загревање**, као и на **производе за водену лулу (ароме за наргилу)**, која се обрачунава почев од **1. јануара 2025. године**;

– прописују се износи до којих се може остварити право на рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте и биогорива који се користе као **моторно гориво за транспортне сврхе за превоз путника и терета друмском саобраћају**, који се примењују од **1. јула 2025. године**;

– **обавеза скенирања продукционог, односно збирног кода** на појединачном, односно збирном паковању цигарета, односно несаторевајућег дувана од стране обвезника акциза, односно других учесника у промету и слања података систему е-акциза у складу са одредбама овог закона, **почиње од 1. октобра 2025. године**;

– прописују се **нови рокови за подношење пореске пријаве** за обрачун акцизе почев од **1. јануара 2026. године**;

– прописују се нови посебни случајеви обрачуна акцизе **почев од 1. јануара 2025. године**;

– прописују се **нове казнене одредбе** за обвезнике акцизе који не поступају у складу са одредбама овог закона;

– прописују се нови износи минималних акциза на дуванске прерађевине, који се примењују **од дана ступања на снагу измена и допуна Закона**;

– прописују се нови чл. 40ф, 40х, 40ц, 40ч, 40ц и 40ш Закона, којима је уређен начин опорезивања акцизом **компримованог природног гаса који се користи за погон превозних средстава**, које се примењују од **1. јануара 2026. године до дана приступања Републике Србије Европској унији**;

– одлаже се обавеза по основу акцизе на природни гас за крајњу потрошњу **почев од дана приступања Републике Србије Европској унији**, уместо почев од 1. јануара 2025. године;

– у појединим одредбама врши се правотехничка редакција текста, односно усаглашавање са предложеним законским изменама.

Такође, Законом су утврђени **посебни рокови за доношење подзаконских прописа** за примену обавеза прописаних овим законом.

Напомињемо да обавеза обележавања контролним акцизним маркама са QR кодом из члана 10. овог закона није одложена и да ова обавеза почиње од **1. јануара 2025. године**.

1. Нови појмови у Закону и њихово значење

У члану 1а Закона прецизирани су поједини постојећи појмови и уведени су нови појмови и дато је њихово значење. Предложеним изменама уређују се појмови QR кода, продукционог кода, збирног кода, као

ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ПОРЕЗУ НА ДОБИТ ПРАВНИХ ЛИЦА

Увод

Влада Републике Србије усвојила је на седници одржаној 31. октобра 2024. године Предлог Закона о изменама и допунама Закона о порезу на добит правних лица (у даљем тексту: Предлог Закона) и упутила га Народној скупштини на разматрање и усвајање.

Предлог Закона предвиђа да ће Закон ступити на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику РС“, а примењиваће се од 1. јануара 2025. године.

Ове измене и допуне долазе четири године након последњих промена Закона о порезу на добит правних лица („Службени гласник РС“, бр. 25/01, . . . и 153/20 и 118/21 – у даљем тексту: ЗПДПЛ) и представљају важан корак ка даљем унапређењу и прецизирању пореских прописа.

Основни разлог за доношење Закона, односно циљ који се Законом постиже, садржан је у потреби прецизирања појединих одредаба ЗПДПЛ које се односе на порески третман ликвидације и стечаја, чиме би се решиле одређене потешкоће са којима се, у њиховој примени, суочавају како обвезници пореза на добит правних лица над којима се спроводи поступак ликвидације или стечаја, тако и Пореска управа Републике Србије у чијој надлежности је примена Закона.

У наставку следи преглед предвиђених измена и допуна које доноси Предлог Закона.

1. Нова правила за подношење пореске пријаве и биланса у поступцима стечаја, ликвидације и реорганизације

Претходна верзија члана 34. ЗПДПЛ налагала је **обвезницима** (привредним друштвима или другим правним лицима) **обавезу подношења пореске пријаве и биланса** током поступка ликвидације или стечаја, као и по њиховој обустави или окончању.

Предложеним изменама ЗПДПЛ, обавеза подношења пореске пријаве и пореског биланса у претходно описаним околностима уклања се са самог обвезника, а одговорност за подношење преноси се на **ликвидационог или стечајног управника**.

Наиме, према новој верзији одредбе члана 34. став 1. ЗПДПЛ¹, **ликвидациони, односно стечајни управник** обвезника подноси пореску пријаву и порески биланс у року од 60 дана од дана регистрације у регистру органа надлежног за вођење регистра:

1) покретања поступка ликвидације са стањем на дан који претходи дану регистрације;

2) окончања, односно обуставе поступка ликвидације са стањем на дан који претходи дану регистрације;

3) отварања поступка стечаја са стањем на дан који претходи дану доношења решења суда о отварању поступка стечаја;

4) почетка примене плана реорганизације са стањем на дан који претходи дану правноснажности решења суда о потврђивању плана реорганизације.

Уколико се поступак ликвидације или стечаја наставе у наредној календарској години, Закон предвиђа да **ликвидациони или стечајни управник** има обавезу да поднесе пореску пријаву и биланс са стањем на дан 31. децембра текуће године. Дакле, и у овој ситуацији, обавеза извештавања преноси се на ликвидационе, односно стечајне управнике.

Код спровођења поступка стечаја **банкротством**, обавеза подношења пореске пријаве и биланса такође се преноси са самог обвезника на **стечајног управника**, чиме је очувана конзистентност у предложеним

¹ Након брисања досадашњег става 1. члана 34. ЗПДПЛ, ова одредба, која је до сада била став 2. ЗПДПЛ, убудуће ће представљати нови став 1. члана 34. ЗПДПЛ

ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ПОРЕЗИМА НА ИМОВИНУ

Влада Републике Србије утврдила је 31. октобра 2024. године Предлог Закона о изменама и допунама Закона о порезима на имовину који је поднет Народној скупштини Републике Србије на усвајање.

Основни разлог за доношење овог закона, односно циљ који се овим законом постиже, садржан је у потреби да се обезбеди континуитет надлежности Пореске управе за утврђивање, контролу и наплату пореза на наслеђе и поклон и пореза на пренос апсолутних права и након 1. јануара 2025. године, као организације која има све техничке, кадровске и друге предуслове за квалитетно и ефикасно обављање ових послова.

Поред овог основног циља, предлаже се уређење пореске основице у случајевима када нису објављене просечне цене квадратног метра одговарајућих непокретности у зонама због пропуста јединице локалне самоуправе, као и кад вредност поједине од непокретности (објекта или земљишта) које чине физичку целину, која се укључује у пореску основицу, чини књиговодствена вредност, а обвезник у пословним књигама није посебно исказао вредност објекта и припадајућег земљишта. Такође, предлажу се и измене у вези са одређеним пореским ослобођењима.

1. Измене и допуне у вези са утврђивањем пореске основице

Предлаже се измена у ст. 9. и 10. члана 6. Закона о порезима на имовину (у даљем тексту: ЗПИ), а која се односи на начин утврђивања просечне цене другог земљишта, тако што се предлаже да **ако није објављена (уместо утврђена) просечна цена другог земљишта** у зони (уз брисање услова зато што у зони и граничним зонама није било најмање три промета уз накнаду другог земљишта), а објављена је просечна цена пољопривредног земљишта у тој зони, вредност другог земљишта (осим експлоатационих поља) која чини основицу пореза на имовину за пореску годину утврђује се применом просечне цене пољопривредног земљишта у тој зони умањене за 40%.

У члану 7. став 6. начин утврђивања пореске основице за непокретности из става 4. тог члана, ако обвезник вредност земљишта и вредност објекта из става 4. овог члана не исказује посебно у својим пословним књигама,

проширује се и на случај када је обвезник пропустио да вредност тих објеката искаже у својим пословним књигама. Према томе, предложеном допуном, обвезницима **који немају исказане вредности објекта у пословним књигама, а реч је о објектима из става 4. члана 7. ЗПИ (производни погон, стоваришни и складишни простор, постројења за производњу паре и др.)** основицу пореза на имовину за земљиште и објекат који се на њему налази, као јединствену целину, чини вредност земљишта утврђена у складу са ставом 3. тог члана увећана за грађевинску вредност објекта процењену од стране овлашћеног вештака грађевинске струке са стањем на последњи дан пословне године обвезника у текућој години.

Предложено је и прецизирање објекта из члана 7. став 8. ЗПИ, тако да се пореска основица за индустријску железницу и индустријски колосек за сопствене потребе утврђује на исти начин као за пруге.

Прецизира се да обвезници који воде пословне књиге пореску основицу не умањују додатно по основу амортизације у случају кад порез плаћају на државину.

У члану 7а став 3. ЗПИ предложено је да се начин утврђивања основице као производа просечне цене одговарајућих непокретности у најопремљенијој зони из става 2. тог члана, корисне површине непокретности за коју се утврђује порез и коефицијента зоне које утврђује јединица локалне самоуправе актом надлежног органа, за сваку зону на својој територији, **примењује увек када јединица локалне самоуправе није у прописаном року објавила просечне цене одговарајућих непокретности у одговарајућој зони, и то независно од разлога тог непрописивања** (сада је уређена примена овог начина утврђивања пореске основице само ако је разлог необјављивања просечне цене чињеница да у зони и граничним зонама није било промета одговарајуће непокретности у прописаном периоду).

Предложеном изменом одредбе става 6. члана 7а ЗПИ, основица пореза на имовину за непокретности обвезника који води пословне књиге је књиговодствена вредност непокретности исказана на последњи дан пословне године обвезника у текућој години, кад:

1) јединица локалне самоуправе до 30. новембра текуће године не објави акт којим утврђује просечне

ПРЕДЛОГ ИЗМЕНА И ДОПУНА ЗАКОНА О ПОРЕСКОМ ПОСТУПКУ И ПОРЕСКОЈ АДМИНИСТРАЦИЈИ

Влада Републике Србије, на седници од 7. 11. 2024. године, утврдила је Предлог закона о изменама и допунама Закона о пореском поступку и пореској администрацији и упутила га Скупштини Републике Србије на усвајање.

У наставку дајемо информативно објашњење предложених измена и допуна.

Садржина порескоправног односа

У оквиру уређивања пореско правног односа предлаже се, према нашем мишљењу, термилошко прецизирање тако што се у свим законским одредбама, почев од одредбе члана 10. Закона о пореском поступку и пореској администрацији (у даљем тексту: ЗППП), **предлаже да се више или погрешно плаћени порез, односно споредна пореска давања, замени термином преплата.**

Такође, у члану 11. предлаже се нови став 5. којим је уређено да се надлежност организационих јединица Пореске управе одређује актом о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Пореској управи и објављује на интернет странама Пореске управе, у делу у којем се уређује предметна надлежност.

Испуњење пореске обавезе

Предложен је нови став 7. у члану 21. ЗПППА, којим се уређује да у случају правног лица које престаје да постоји у статусној промени, пореску пријаву прописану другим пореским законом, а чији рок за подношење наступа након извршеног брисања правног лица, подноси законски заступник тог лица или друго лице у складу са законом.

Предложена је и измена члана 22. ЗПППА којом се уређено да Република Србија као последњи законски наследник у смислу закона којим се уређује наслеђива-

ње, нема обавезу измирења, односно испуњења пореске обавезе преминулог лица као пореског обвезника.

Престанак пореске обавезе

Предлаже се измена члана 23. ЗПППА којим је уређен престанак пореске обавезе. Пореска обавеза престаје и даље наплатом и застарелошћу, уместо отписом пореза предлаже се термин отпуст пореза.

Веома важна предложена измена је да се истеком рока застарелости, неплаћени порез и споредна порека давања који су обезбеђени залогом или хипотеком, могу намирити само из оптерећене ствари, ако је залога или хипотека уписана у надлежни регистар, што значи у свим случајевима, а не само, како је сада уређено, за пореског обвезника правно лице над којим је правоснажним решењем закључен стечајни поступак банкротством а ради наплате пореске обавезе је уписано заложно право у јавним књигама или регистрима.

У истом члану је предложено прецизирање одредбе о престанку пореске обавезе због застарелости, односно услед ненаплативости пореске обавезе на основу решења Пореске управе.

Идентификација и регистрација пореских обвезника

У одредби члана 28. ЗПППА предлаже се измена става 1., тако што се прецизира ко је обавезан да Пореској управи поднесе пријаву за регистрацију. Према предложеном тексту, пријаву подносе:

1) Резидентно правно лице за чију регистрацију, односно упис у регистар, није надлежна Агенција за привредне регистре или органа или организација из члана 27. став 2. тачка 2) ЗПППА (државни орган и организација, орган и организација територијалне аутономије или локалне самоуправе);

ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О РЕПУБЛИЧКИМ АДМИНИСТРАТИВНИМ ТАКСАМА

На седници Владе Републике Србије одржаној 31.10.2024. године усвојен је Предлог Закона о изменама и допунама Закона о републичким административним таксама (у даљем тексту: Предлог закона).

Предлогом закона извршено је уобичајено усаглашавање предмета таксене обавезе са списима и радњама који су у надлежности органа за чији се рад републичка административна такса плаћа, било да је реч о новим пословима у оквиру надлежности органа, измени списка и радњи, или је реч о престанку основа за вршење појединих списка и радњи за које је сада прописана такса. Наведено је резултирало прописивањем одређених нових такси за нове списе и радње органа, изменама висине таксе у појединачним поступцима за које је прописана такса због промене поступака, односно трошкова рада органа, брисањем висине таксе за поступке који се више не спроводе или због промене надлежности органа, као и неопходним терминолошким усклађивањем.

Наиме, Предлогом закона су извршена усклађивања Закона о републичким административним таксама („Службени гласник РС“, бр. 43/03, ... и 92/23 – у даљем тексту: ЗОРАТ) са следећим прописима: Законом о културном наслеђу („Службени гласник РС“, бр. 129/21), Законом о музејској делатности („Службени гласник РС“, бр. 35/21 и 96/21), Законом о безбедности хране („Службени гласник РС“, бр. 41/09 и 17/19), Законом о изменама и допунама Закона о управљању отпадом („Службени гласник РС“, бр. 35/23), Законом о изменама и допунама Закона о рударству и геолошким истраживањима („Службени гласник РС“, бр. 40/21), Законом о хидрографској делатности („Службени гласник РС“, бр. 9/20), Законом о изменама и допунама Закона о дувану („Службени гласник РС“, бр. 92/23).

С тим у вези, Предлогом закона уређене су одговарајуће измене списка и радњи у следећим областима: спољних послова, трговине и привреде, геологије, рударства и енергетике, превоза у ваздушном саобраћају, заштите

животне средине, премера и катастра непокретности и националне инфраструктуре геопросторних података.

Највеће измене предложене су у области спољних послова, у којој је измењен Одељак Б Тарифе републичких административних такси, којим су уређене конзуларне таксе. Наиме, конзуларне таксе које су до сада биле прописане у десет конвертибилних валута сада су прописане у једној валути (евро).

Предложени су ступање на снагу овог закона осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“ и одложена примена одредаба којима су прописане таксе за испитивање сорти пољопривредног биља, као и одредаба којима су прописане конзуларне таксе за које је предложено да се примењују од 01. јануара 2025. године.

Предлогом закона о изменама и допунама Закона о републичким административним таксама обезбеђује се већа транспарентност у примени Закона и стабилнији прилив средстава од републичких административних такси у буџет.

У наставку текста наводимо најзначајније измене из Предлога закона, са разлозима за њихово доношење.

1. Измене основних одредаба

Предлогом Закона уређене су измене у основним одредбама Закона, и то:

– у члану 4а ЗОРАТ, **уређује се да се плаћање конзуларних такси прописаних у Одељку Б тарифе у еврима могу платити и у другим валутама** (члан 1. Предлога закона);

– допуњен је члан 18. Закона, чиме су **проширена ослобођења од плаћања такси за власника, односно држаоца културног добра и добра под претходном заштитом** за списе и радње органа у вези са заштитом, коришћењем и располагањем културним добром, односно добром под претходном заштитом. Овом допуном

АКТУЕЛНОСТИ У ВЕЗИ СА ЕВИДЕНТИРАЊЕМ ПРЕТХОДНОГ ПОРЕЗА У СЕФ

Као што је познато, због техничких проблема у систему електронских фактура (у даљем тексту: СЕФ) месечни обвезници ПДВ нису вршили електронско евидентирање претходног пореза (у даљем тексту: ЕЕ ПП) у СЕФ за порески период септембар 2024. године, већ је почетак овог евидентирања померен за порески период октобар 2024. године. Тромесечни обвезници прво ЕЕ ПП вршиће за порески период октобар – децембар 2024. године.

С тим у вези, на интернет страници www.efaktura.gov.rs дана 1. новембра 2024. године Министарство финансија (у даљем тексту: МФИН) објавило је обавештење корисницима СЕФ да су на продукционом окружењу доступне функционалности потребне за коришћење модула електронског евидентирања претходног пореза.

У евиденцији претходног пореза, након што се изабере опција „Освежи податке“ у одговарајућим пољима ће се корисницима приказати релевантни подаци са продукционог окружења.

Подсећамо, електронско евидентирање пореза на додату вредност обрачунатог у претходној фази промета, односно плаћеног при увозу добара, у систему електронских фактура врши се почев од пореских периода који су почели 1. октобра 2024. године.

У модулу за ЕЕ ПП у СЕФ од 1. новембра 2024. године доступно је аутоматско евидентирање претходног пореза у пољима у којима је предвиђено да се оно врши и обвезници могу да од наведеног датума, помоћу команде „Освежи податке“, врше аутоматско евидентирање одговарајућих података којима располаже СЕФ са стањем на дан који претходи дану евидентирања, а односе се на порески период за који се врши евидентирање.

Другим речима, аутоматско евидентирање података за порески период октобар 2024. године може да се врши од првог дана наредног календарског месеца, тј. од 1. новембра 2024. године. Могућност кориговања аутоматски евидентираних података доступна је почев

од десетог дана наредног календарског месеца, тј. од 10. новембра 2024. године за порески период октобар 2024. године.

Истог дана на наведеном сајту МФИН је објавило и **Корисничко упутство за електронско евидентирање претходног пореза** (у даљем тексту: КУ ЕЕПП) које се може преузети са те интернет странице. Ово упутство садржи детаљнија објашњења о начину и поступку ЕЕ ПП.

На почетку посебно желимо да истакнемо чињеницу да ће се евидентирање претходног пореза у СЕФ, у складу са тренутно важећим одредбама Закона о електронском фактурисању (ЗЕФ) и Правилника о електронском фактурисању, као и КУ ЕЕПП од 1.11.2024. вршити за пореске периоде који се завршавају закључно са 31.12.2024. године, тј. за месечне обвезнике за три пореска периода: октобар, новембар и децембар 2024. године, а за тромесечне обвезнике за један порески период: октобар – децембар 2024. године.

Ово истичемо из тог разлога што ће, почев од пореских периода који почињу од 1. јануара 2025. године, обвезници ПДВ евидентирање претходног пореза у СЕФ вршити по у одређеној мери другачијим правилима, а у складу са измењеним и допуњеним чланом 4а ЗЕФ који ће ускоро бити усвојен, као и изменама и допунама Правилника о електронском фактурисању које треба да буду усвојене до 31.12.2024. године.

Наиме, измене и допуне ЗЕФ (које се односе и на ЕЕ ПП) утврђене су од стране Владе Републике Србије дана 31. октобра 2024. године и упућене републичком парламенту на усвајање. О њима смо дали посебан чланак у овом броју часописа.

За евидентирање претходног пореза у СЕФ, почев од пореских периода који почињу од 1. јануара 2025. године, ове измене су значајне јер ће се донети у одређеној мери измењена правила за ЕЕ ПП која ће се огледати о томе што ће рок за евидентирање бити продужен за 2

ПОСЛОВАЊЕ СА ГОТОВИМ НОВЦЕМ

Услови и начин плаћања у готовом новцу у динарима за правна лица и за физичка лица која обављају делатност прописани су Правилником о условима и начину плаћања у готовом новцу у динарима за правна лица и за физичка лица која обављају делатност („Службени гласник РС“, бр. 77/11 – у даљем тексту: Правилник о плаћању готовим новцем).

Иако је 2015. године донет Закон о обављању плаћања правних лица, предузетника и физичких лица која не обављају делатност („Службени гласник РС“, бр. 68/15 – у даљем тексту: Закон о обављању плаћања), на основу којег је Министар финансија овлашћен да прописује услове и начин плаћања и исплата које се врше у готовом новцу у динарима са текућих рачуна правних лица и предузетника и даље је на снази Правилник о плаћању готовим новцем који је донет на основу члана 3. став 5. Закона о платном промету („Службени лист СРЈ“, бр. 3/02 и 5/03 и „Службени гласник РС“, бр. 43/04, 62/06, 111/09, 31/11 и 139/14).

Правилник о плаћању готовим новцем у већем делу није у супротности са одредбама Закона о обављању плаћања, тако да се и даље примењује.

У наставку ћемо претплатнике детаљније упознати са одредбама Правилника о плаћању готовим новцем, али и са одредбама других прописа које се тичу плаћања и наплате готовим новцем.

1. Правна лица и предузетници могу подизати са свог пословног рачуна дневно износ до 150.000 динара без подношења на увид документације

Према одредби члана 2. став 3. Правилника о плаћању готовим новцем, правна лица и предузетници могу за потребе плаћања, односно исплата у вези са обављањем делатности, да подижу са свог пословног рачуна дневно до износа од 150.000 динара, **без подношења**

на увид документације из које се могу утврдити основ и намена тог плаћања.

Овом одредбом омогућено је правним лицима и предузетницима да свакодневно једноставно и ефикасно могу вршити ситне набавке (на пример канцеларијског и другог потрошног материјала, средстава за одржавање чистоће, погонског горива, кафе и сл.), односно исплате по разним основима ако се ради о мањим износима (аконтације за службено путовање, поправке моторних возила, помоћи и сл.), без претходно припремљених разних обрачуна, образаца, налога за уплату пореза и доприноса и слично.

Међутим, подразумева се да правна лица и предузетници **треба да поседују правноваљану документацију** на основу које су извршили исплату подигнутог готовог новца (фискалне рачуне, признанице, обрачуна и сл.), а у случају исплата физичким лицима, које подлежу обавези плаћања пореза и доприноса, треба да поседују доказе о плаћеним јавним приходима на дан извршене исплате готовог новца за ове намене (вирманске налоге, прописане обрачуна, обрасце и др.). На основу те документације у књиговодству ће се извршити књижење задужењем одговарајућих рачуна трошкова, материјала, инвентара и др., уз одобрење рачуна 243.

Према томе, готов новац може се подизати са текућег рачуна код банке, без подношења на увид документације, дневно до износа од 150.000 динара, с тим што тај новац треба да се утроши, односно исплати из благајне за потребе обављања делатности, а правна лица и предузетници морају да располажу правноваљаном документацијом на основу које је извршена исплата готовог новца.

Плаћања, односно исплате преко износа од 150.000 динара дневно врше се на основу подношења на увид оригиналне документације, из које се могу утврдити износ, основ и намена тог плаћања (решење, одлука,

ПИТАЊА И ОДГОВОРИ У ВЕЗИ СА ПРИМЕНОМ ПРОПИСА О ПОРЕЗУ НА ДОХОДАК ГРАЂАНА

1. Порески третман новчаних помоћи социјално угроженим физичким лицима које исплаћује удружење грађана

Питање:

Удружење из прикупљених средстава по основу чланарина и донација исплаћује новчана средства у виду помоћи физичким лицима која су социјално угрожена, а у складу са својим статутом. Који је порески аспект наведених примања физичких лица од стране удружења?

Одговор:

Одредбом члана 9. став 1. тачка 11) Закона о порезу на доходак грађана („Службени гласник РС“, бр. 24/01, . . . и 92/23 – у даљем тексту: ЗПДГ) прописано је изузимање из дохотка за опорезивање за примања остварена по основу организоване социјалне и хуманитарне помоћи.

Остваривање права на пореско изузимање по основу организоване социјалне и хуманитарне помоћи ближе је уређено *Правилником о остваривању права на пореска изузимања за примања по основу помоћи због уништења или оштећења имовине, организоване социјалне и хуманитарне помоћи, стипендија и кредита ученика и студената, хранарина спортиста аматера и права на пореско ослобођење за примања по основу солидарне помоћи за случај болести* („Службени гласник РС“, бр. 31/01 и 5/05 – у даљем тексту: Правилник).

Према одредби члана 4. тачка 2) Правилника, **пореско изузимање по основу организоване социјалне и хуманитарне помоћи** може се остварити на примања која имају карактер социјалног и хуманитарног давања, односно помоћи за санирање и ублажавање последица тешко нарушене социјалне сигурности и тешке хуманитарне ситуације одређеног лица или групе лица, из средстава државних органа и органи-

зација и органа локалне самоуправе, друштвених организација и удружења грађана, регистрованих код надлежних органа и разврстаних у хуманитарне и социјалне организације, са делатношћу пружања помоћи својим члановима и другим категоријама социјално угрожених грађана.

Према томе, уколико су испуњени претходно наведени услови прописани Правилником, примање, у конкретном случају у виду новчаних средстава која сагласно са својим статутом (под претпоставком да су истим уређени услови, категорије корисника, критеријуми, начин и поступак доделе новчаних средстава), исплаћује удружење грађана из сопствених средстава прикупљених путем чланарина и донација, које има карактер социјалне и хуманитарне помоћи лицима која се налазе у стању тешке социјалне и економске ситуације, према нашем мишљењу, **не подлеже обавези плаћања пореза на доходак грађана.**

Такође, у складу са чланом 14. став 4. тачка 2) Закона о порезима на имовину („Службени гласник РС“, бр. 26/01, . . . и 92/23 – у даљем тексту: ЗПИ), додела новчаних средстава која представља приход физичког лица по основима који су изузети из дохотка за опорезивање, односно који је предмет опорезивања порезом на доходак грађана, у складу са законом којим се уређује опорезивање дохотка грађана, није предмет опорезивања порезом на наслеђе и поклон.

Наиме, приход физичког лица који је предмет опорезивања порезом на доходак грађана, односно који је изузет из дохотка за опорезивање, не сматра се поклоном у смислу ЗПИ.

У супротном, уколико нису испуњени услови за пореско изузимање из дохотка за опорезивање, ово примање физичког лица биће предмет опорезивања само порезом на доходак грађана.

У овом случају, када нису испуњени услови прописани Правилником, исплаћена новчана помоћ физичким лицима која нису у радном односу код ис-

ГЛОБАЛНИ МИНИМАЛНИ ПОРЕЗ НА ДОБИТ КАО ДЕО ДРУГОГ СТУБА ОЕЦД/Г20 РЕШЕЊА У ВЕЗИ СА ОПОРЕЗИВАЊЕМ ДИГИТАЛНЕ ЕКОНОМИЈЕ

УВОД

Организација за економску сарадњу и развој (ОЕЦД) у септембру 2013. године објавила је предлог активности чијим доношењем и усвајањем се уводе нова правила у материји међународног опорезивања која се односе на спречавање пореског планирања које искоришћава празнине и неусаглашеност пореских прописа за умањење пореске основице или „вештачко“ премештање (селидбу) добити у земље са ниском или непостојећом пореском јурисдикцијом – у којима се економска активност уопште не одвија или се одвија у малом обиму (енг. *Action Plan on Base Erosion and Profit Shifting - BEPS Action Plan* - у даљем тексту: БЕПС акциони план/БЕПС), што за последицу има неплаћање пореза на добит уопште, или његово плаћање у веома малом износу.

Овакво (нелегитимно) поступање пореских обвезника (које као последицу има неплаћање пореза на добит уопште или његово плаћање у веома малом износу – у односу на износ пореза који би реално требало да буде плаћен), поред осталог, укључује и злоупотребу решења садржаних у међународним уговорима о избегавању двоструког опорезивања (у даљем тексту: УИДО) што у пракси доводи до двоструког ослобађања од опорезивања, које је у супротности са основним предметом и циљем УИДО који, како њихов назив говори, фаворизују и популаришу избегавање двоструког опорезивања а не неопорезивање уопште.

БЕПС је од изузетне важности за земље у развоју из разлога њиховог (у приходном смислу) великог „ослањања“ на порез на добит који плаћају мултинационалне компаније.

Истраживања која су у вези са тиме вршена од 2013. године то и потврђују.

Процене су да годишњи губици прихода од пореза на добит, на светском нивоу, износе од 4–10%, што одго-

вара новчаном износу од 100–240 милијарди америчких долара годишње.

План представља најзначајнију промену у материји прекограничног опорезивања у последњих неколико деценија и, са правом, изазива пажњу свих актера у том процесу.

Ово подразумева координирану међународну сарадњу у борби против пореске евазије (укључујући и злоупотребе УИДО), што је изузетно значајно за заузимање јединствених ставова на међународном плану, када је у питању опорезивање пословних трансакција у иностранству.

Наведени предлог активности прихватили су у септембру 2013. године лидери Групе 20 најразвијених земаља света (у даљем тексту: Г20) и том приликом охрабрили ОЕЦД да настави са израдом коначних извештаја о 15 активности БЕПС акционог плана које су (коначне извештаје) лидери и министри финансија Г20, такође, прихватили у новембру 2015. године, са утврђивањем коначних рокова за њихову примену.

С тим у вези, као једно од најризичнијих области међународног опорезивања, у коначним извештајима о 15 активности БЕПС акционог плана, препознате су трансферне цене, због чега се и коначни извештаји (из новембра 2015. године) о већини активности (посредно или непосредно) односе на трансферне цене, а саме активности су означене као следеће:

1. Пореска питања која се односе на дигиталну економију (енг. *Action 1: Addressing the Tax Challenges of the Digital Economy*);

2. Неутралисање негативних ефеката случајева који се односе на тзв. „Хибридне ентитете“ (енг. *Action 2: Neutralising the Effects of Hybrid Mismatch Arrangements*);

3. Правила која се односе на „контролисане стране компаније“ (енг. *Action 3: Designing Effective Controlled Foreign Company Rules*);

ПИТАЊА И ОДГОВОРИ У ВЕЗИ СА ПРИМЕНОМ ПРОПИСА О ИЗБЕГАВАЊУ ДВОСТРУКОГ ОПОРЕЗИВАЊА

1. Порез на приход физичког лица плаћен у више других државау Републици Србији се као порески кредит признаје у висини укупног пореза плаћеног у свим другим државама

Питање:

Физичко лице, резидент Републике Србије¹, запослен је код норвешког послодавца (резидента Норвешке) са којим има закључен уговор о раду који му по том основу исплаћује одговарајућу зараду.

Стицајем околности (као и на основу налога послодавца) ефективно место његовог рада је²:

- трећина укупног радног времена годишње, у Норвешкој;
- трећина укупног радног времена годишње, у Гани;
- трећина укупног радног времена годишње, у Зимбабвеу.

С обзиром на наведене околности, посебно указујемо да је у СВЕ три наведене државе одговарајућа зарада запосленог опорезована домаћим порезом на доходак физичких лица (тачан назив домаћег пореза није значајан), и то:

- у Норвешкој³, на основу одговарајућих одредаба УИДО;
- у Гани⁴, зато што је запослени трећину своје укупне годишње зараде остварио радом (физичким присуством) на територији Гане;

– у Зимбабвеу⁵, зато што је запослени трећину своје укупне годишње зараде остварио радом (физичким присуством) на територији Зимбабвеа.

Имајући у виду наведено, као и уз неспорну обавезу у Републици Србији пријављивања односне зараде⁶, молимо за одговор да ли се дотичном лицу у Републици Србији признаје право на порески кредит у односу на порез плаћен у Норвешкој, Гани и Зимбабвеу (ово с позивом на одговарајућу одредбу из УИДО са Норвешком, као и члана 12. важећег Закона о порезу на доходак грађана)?

Одговор:

Норвешка:

Између Републике Србије и Краљевине Норвешке закључен је Уговор о избегавању двоструког опорезивања и спречавању пореске евазије у односу на порезе на доходак („Службени гласник РС – Међународни уговори“, бр. 21/15) који се примењује од 1. јануара 2016. године (у даљем тексту: Уговор).

Уговор је, са почетком примене од 1. јануара 2020. године, измењен Мултилатералном конвенцијом за примену мера које се у циљу спречавања ерозије пореске основице и премештања добити односе на пореске уговоре („Службени гласник РС – Међународни уговори“, бр. 3/18 и 4/23).

Напомињемо, Устав Републике Србије („Службени гласник РС“, бр. 98/06) у члану 16, поред осталог, предвиђа да су општеприхваћена правила међународног права и потврђени међународни уговори саставни део правног поретка Републике Србије и непосредно се примењују.

1 Фрилсенср.

2 Могућ је и другачији распоред трајања радног времена ...

3 Или било којој другој држави са којом је у примени УИДО.

4 Или било којој другој држави са којом УИДО није у примени.

5 Исто.

6 Подношењем ПП ОПО – К (Пореска пријава о обрачунатом порезу самоопорезивањем и припадајућим доприносима на приходе остварене квартално, од стране физичког лица као пореског обвезника).

КРАТКЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

1. СЕФ АЖУРИРАЊЕ 3.10.1

16. октобра 2024. године, на интернет страници еФактура (www.efaktura.gov.rs/) објављено је да је на ДЕМО окружењу система доступно СЕФ ажурирање 3.10.1. Дана 26.10.2024. године објављено је да је ово ажурирање постало доступно и на **продукционом** окружењу. Ради се о следећим исправкама:

1. На корисничком интерфејсу отклоњене су грешке у групном приказу електронских фактура у страниј валути на страни примаоца;

2. На корисничком интерфејсу отклоњене су грешке у приказу појединих електронских фактура у страниј валути на страни издаваоца;

3. Преко корисничког интерфејса онемогућено је слање коначне фактуре у страниј валути која нема унете динарске износе искоришћених аванса;

4. Приликом уноса електронске фактуре преко корисничког интерфејса, отклоњена је грешка услед

које су се на спољном приказу (PDF) приказивале две стране валуте у случају када се у фактури која је у статусу *Нацрт* промени валута;

5. Исправљена је грешка у приказу умањења на нивоу документа на спољном приказу електронске фактуре (PDF) у случају електронске фактуре у страниј валути која је послата преко апликативног интерфејса;

6. Отклоњене су грешке у мобилној верзији апликације приликом прављења електронске фактуре;

7. Отклоњене су грешке услед којих није било могуће послати поједине електронске фактуре које су у статусу *Грешка приликом слања*;

8. На корисничком интерфејсу, у делу дефинисања пореског статуса субјекта, додато је појашњење који датум је потребно евидентирати. Као помоћ, приказан је линк ка интернет страници Пореске управе где је могуће извршити проверу датума:

Статус субјекта

Није обвезник

Обвезник ПДВ

Датум почетка ПДВ активности

Порески периоди

Календарски месец

Календарско тромесечје

Статус субјекта

Није обвезник

Обвезник ПДВ

Датум почетка ПДВ активности

Порески периоди

Календарски месец

Календарско тромесечје

Податак о датуму отпочињања ПДВ активности која није престала до дана одређивања, односно прилагођавања статуса субјекта на овој страници (најскорији датум отпочињања ПДВ активности, уколико их је било више). У случају недоумице, проверу можете извршити на интернет страници Пореске управе "ПИБ регистар".

МИШЉЕЊА НАДЛЕЖНИХ ОРГАНА У ВЕЗИ СА ПРИМЕНОМ ПРОПИСА

ПДВ

1. Пореско ослобођење из члана 24. став 1. тачка 16в) Закона о ПДВ за промет који се врши школи и увоз који врши школа, не може се остварити на основу Обрасца СНПДВ, већ у складу са поступком и документацијом прописаним Правилником о ПДВ

Одредбама члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Службени гласник РС“, бр. 84/04, . . . и 138/22 – у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга (у даљем тексту: промет добара и услуга) које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона (члан 5. став 1. Закона).

Увоз је сваки унос добара у царинско подручје Републике (члан 7. Закона).

Према одредби члана 24. став 1. тачка 16в) Закона, ПДВ се не плаћа на промет добара и услуга који се врши на основу међународних уговора, ако је тим уговорима предвиђено пореско ослобођење, осим међународних уговора из тач. 16а) и 16б) овог става.

ПДВ се не плаћа на увоз добара чији промет је у складу са чланом 24. став 1. тач. 5), 10), 11) и 13)–16г) и чланом 25. став 1. тач. 1) и 2) и став 2. тач. 5) и 10) овог закона ослобођен ПДВ (члан 26. тачка 1) Закона).

Према одредби члана 8. став 1. Споразума између Владе Републике Србије и Владе Савезне Републике Немачке о Немачкој школи у Београду („Службени гласник РС – Међународни уговори“, бр. 7/24 – у даљем тексту: Споразум), који је ступио на снагу 13.08.2024. године, Влада Републике Србије изузеће Школу од плаћања царина, пореза на додату вредност, такси и других намета:

1. на увоз или набавку:

а) предмета опреме, намештаја, наставних средстава и средстава за учење,

б) возила, услуга и друге робе потребне за обављање образовне делатности Школе,

с тиме да наведено, када је реч о роби, важи само под условом да се она не отуђује или даје на коришћење другом лицу у року од три године,

2. приликом извођења грађевинских радова или радова на одржавању зграде Школе,

3. на приход од школарине или закупнина.

Одредбом става 2. истог члана Споразума прописано је да ће Влада Републике Србије изузети лица из члана 7. став 1. од плаћања намета на увоз и поновни извоз

1. предмета домаћинства и предмета за личну употребу,

2. једног моторног возила за сваку особу, увезеног у Републику Србију у року од шест месеци од дана запослења у Школи.

Пореско ослобођење за промет добара и услуга, односно увоз добара може се остварити у складу са процедуром која је прописана Правилником о порезу на додату вредност („Службени гласник РС“, бр. 37/21, . . . и 73/24 – у даљем тексту: Правилник).

Наиме, одредбом члана 122. став 1. Правилника прописано је да се пореско ослобођење из члана 24. став 1. тачка 16в) Закона односи на промет добара и

РОКОВНИК ЗА ПОДНОШЕЊЕ ПРОПИСАНИХ ОБРАЧУНА И ЗА ПЛАЋАЊЕ ОБАВЕЗА У МЕСЕЦУ НОВЕМБРУ 2024. ГОДИНЕ

Ред. бр.	О П И С	Рок	Број „Привредног саветника“ у којем смо дали објашњења
1	2	3	4
1	Плаћање по основу обавезе запошљавања особа са инвалидитетом и електронско подношење Обрасца ИОСИ за месец октобар 2024. године	5. XI	7/21
2	Обавеза правних лица и предузетника – исплатилаца прихода по основу естрадних програма забавне и народне музике и других забавних програма да надлежној Пореској управи доставе писмено обавештење о закљученим уговорима са интерпретатором и другим ангажованим лицем у октобру 2024. године, у складу са чланом 108а став 7. Закона о порезу на доходак грађана	5. XI	25/10 и 18/17
3	Јавна предузећа и њихова зависна друштва на Web апликацији РИНО – Рокови измирења новчаних обавеза, достављају извештај о неизмиреним обавезама јавних предузећа према привредним субјектима за месец октобар 2024. године	5. XI	13/13, 6/18 и 9/21
4	Плаћање накнаде за дозволу, односно одобрење за приређивање игара на срећу и накнаде за приређивање класичних и посебних игара на срећу, у складу са Законом о играма на срећу	5. XI	8/20, 14 и 15/20 и 8/21
5	Обавеза приређивача игара на срећу на аутоматима да Управи за игре на срећу, у саставу Министарства финансија, доставе збир дневних обрачуна за сваки аутомат – Образац ЗДП, за месец октобар 2024. године	5. XI	8/20, 14 и 15/20 и 8/21
6	Обавеза приређивача игара на срећу – клађења, да Управи за игре на срећу, у саставу Министарства финансија, поднесу обрачун промета за свако уплатно-исплатно место кладионице, на Обрасцу МОП, за месец октобар 2024. године	5. XI	8/20, 14 и 15/20 и 8/21
7	Обавеза приређивача игара на срећу на аутоматима да Управи за игре на срећу, у саставу Министарства финансија, поднесу Образац СБ – Стање механичких и електронских бројчаника, за месец октобар 2024. године	5. XI	8/20, 14 и 15/20 и 8/21
8	Обавеза приређивача игара на срећу у играчницама да Пореској управи и Управи за игре на срећу доставе Збирни месечни обрачун накнаде за приређивање посебних игара на срећу у играчницама – Образац ЗМОН, за месец октобар 2024. године	5. XI	8/20, 14 и 15/20 и 8/21
9	Уплата наплаћене боравишне таксе за месец октобар 2024. године, у складу са Законом о угоститељству	5. XI	21/19
10	Достављање Народној банци Србије извештаја о резидентима и нерезидентима – имаоцима хартија од вредности на Обрасцу ХОВ-ДАП у складу са Одлуком о извештавању о пословима с хартијама од вредности – само ако је на дан 31. октобар 2024. године стање на рачуну клијента веће од нуле	7. XI ¹	16/17

¹ Крајњи рок за достављање извештаја је пети радни дан од почетка месеца, а у новембру пети радни дан је 7. новембар 2024. године.

АКТУЕЛНИ ПОДАЦИ

1. ПРОСЕЧНА МЕСЕЧНА ЗАРАДА ПО ЗАПОСЛЕНОМ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

МЕСЕЦ 2024. године	Број „Службеног гласника РС“	Бруто зарада		Нето зарада	
		износ	ланчани индекс	износ	ланчани индекс
Јануар (Укупно)	25/24	132.372,00	101,5	95.836,00	100,8
Фебруар (Укупно)	37/24	129.934,00	98,2	94.125,00	98,2
Март (Укупно)	48/24	133.373,00	102,6	96.913,00	103,0
Април (Укупно)	56/24	133.356,00	100,0	96.614,00	99,7
Мај (Укупно)	63/24	138.332,00	103,7	100.170,00	103,7
Јун (Укупно)	73/24	132.290,00	95,6	95.804,00	95,6
Јул (Укупно)	78/24	135.195,00	102,2	97.835,00	102,1
Август (Укупно)	85/24	133.591,00	98,8	96.649,00	98,8

2. МИНИМАЛНА ЗАРАДА

Запослени има право на минималну зараду за стандардни учинак и време проведено на раду. Основица за обрачун социјалних доприноса је бруто минимална зарада. Уколико је бруто минимална зарада виша од најниже основице, допринос се обрачунава на БМЗ, а уколико је БМЗ нижа, основица за обрачун доприноса је најнижа основица. Минимална зарада за период јануар–децембар 2024. године („Службени гласник РС“, бр. 79/23) утврђена је у нето износу од 271 динар по радном часу и примењује се од 1.01.2024. године.

За исплате које се врше од 1. јануара до 31. децембра 2024. године, минимална зарада износи:

Ред. бр.	Месец 2024.	Број сати у месецу	Нето мин. зарада	Бруто мин. зарада
1	Јун	160	43.360,00	58.288,16
2	Фебруар, Март, Септембар и Новембар	168	45.528,00	61.380,88
3	Април, Август и Децембар	176	47.696,00	64.473,61
4	Јануар, Мај, Јул и Октобар	184	49.864,00	67.566,34

Минимална зарада увећава се за износ регреса за годишњи одмор, топлог obroка, као и за износ увећане зараде за минули рад, за рад у дане празника (државних и верских), за рад ноћу и за прековремени рад.

3. НАЈНИЖА МЕСЕЧНА ОСНОВИЦА ЗА ОБРАЧУН СОЦИЈАЛНИХ ДОПРИНОСА

Најнижа месечна основица за обрачун доприноса за обавезно социјално осигурање износи **40.143** динара (114.694 x 35%), а примењује се од 1. јануара 2024. године. Најнижа месечна основица примењује се до краја 2024. године, а објављена је у „Службеном гласнику РС“, бр. 115/23.

4. НАЈВИША ОСНОВИЦА ЗА ПЛАЋАЊЕ ДОПРИНОСА ЗА СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ

Највиша основица за плаћање доприноса за социјално осигурање износи **573.470** динара (114.694 x 5), а примењује се од 1. јануара до 31. децембра 2024. године. Највиша месечна основица доприноса објављена је у „Службеном гласнику РС“, бр. 115/23.

5. НАЈВИША ГОДИШЊА ОСНОВИЦА ДОПРИНОСА ЗА 2024. ГОДИНУ

Највиша годишња основица доприноса за обавезно социјално осигурање за 2024. годину из члана 43. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање, утврђена је у износу од **6.881.640** динара и објављена је у „Службеном гласнику РС“, бр. 115/23.

СНИМЦИ СЕМИНАРА И КУРСЕВА ДОСТУПНИ СУ НА НАШЕМ ВЕБ САЈТУ

Обавештавамо Вас да путем наше интернет странице <https://www.privsav.rs/> у одељку **Е-продавница/Снимци семинара и курсева** можете купити право на гледање снимака актуелних семинара и курсева у организацији Привредног саветника.

Куповином права на гледање снимка семинара или курса стичете овлашћење да одабрани семинар/курс гледате у периоду од 7 узастопних дана.

Период од 7 дана започиње тренутком одобравања регистрације на Zoom платформи путем које се снимци емитују.

По извршеној регистрацији, наша служба претплате ће извршити верификацију Ваших података и проследити Вам упутство за плаћање. Преглед доступних семинара и курсева дат је у табели у наставку.

Ред. бр.	Назив семинара / курса	Цена за претплатнике*	Цена за непретплатнике*
1	Курс – Практична обука за електронско евидентирање обрачуна ПДВ и претходног пореза (18 часова)	30.000	30.000
2	Измене и допуне Правилника о електронском фактурисању и Правилника о ПДВ	9.000	15.000
3	Годишњи финансијски извештај и обрачун пореза на добит за 2023. годину	Бесплатно**	15.000
4	Припреме за састављање годишњег финансијског извештаја и обрачун пореза на добит за 2023. годину	Бесплатно**	15.000
5	Испуњавање нових обавеза у вези са електронским архивирањем од 1. јануара 2024. године	9.000	15.000
6	Накнада за заштиту и унапређивање животне средине – Подношење пријаве за 2024. годину	Бесплатно**	15.000
7	Утврђивање пореза на имовину за 2024. годину	9.000	15.000
8	Порез на добит по одбитку и ПДВ аспекти опорезивања нерезидентних правних лица	9.000	15.000
9	Рачуноводствено евидентирање основних средстава – некретнина, постројења, опреме и инвестиционих некретнина	9.000	15.000
10	Примена МСФИ 9, МСФИ 15 и МСФИ 16 приликом састављања финансијских извештаја	9.600	18.000
11	Контрола девизног пословања резидената и нерезидената	9.000	15.000
12	Трансферне цене	9.000	15.000
13	Курс – Практична обука за обрачун зарада, накнада зарада и осталих личних примања (40 часова)	48.000	48.000
14	Курс – Рачуноводство привредних друштава и предузетника (84 часа)	27.500	27.500
15	Курс – Рачуноводство привредних друштава и предузетника са књигама (84 часа)	40.000	40.000

* цене су исказане са урачунатим ПДВ

** снимци семинара који су бесплатни за претплатнике налазе се у претплатничком делу сајта www.privsav.rs у секцији „За преузимање“

MARKETINO

FISKALNA KASA ZA MALE BIZNISE

Pojednostavljuje posao računovođi
i olakšava život preduzetniku!

Idealna za sve delatnosti:

- saloni
- ordinacije
- auto-uslužne delatnosti
- radnje i terenske usluge
- tezge i cvečare
- ostali mali biznisi

Kad vaši klijenti koriste Marketino, rešeni ste nepotrebnog posla, brige i stresa.

- ✓ Lakša administracija, tačnost podataka i minimalna mogućnost greške
- ✓ Svi izveštaji vam stižu mejlom sledećeg radnog dana
- ✓ Besplatna ažuriranja sa zakonskim promenama
- ✓ Izveštaji po poreskim grupama, vrstama plaćanja, kasirima, pravnim licima i artiklima
- ✓ Automatsko vođenje KPO knjige

Preporučite Marketino svojim klijentima i kontaktirajte nas za program saradnje.

MARKETINO
Drugar koji pomaže

www.marketino.rs
info@marketino.rs
Tel. 011 425 0267

